

воображення, самостійності, евристичності, настойчивості в досягненні намічених цілей, именно тех якостей, которые служат основанием профессионального успеха и творческого подхода к выполнению профессиональных функций современным учителем.

Анотація. Кондрашова Л.В. Освітнє середовище як фактор формування успішності і творчості як важливих характеристик професіоналізму сучасного вчителя. *Сформована система поглядів вчених і практиків дозволяє розглядати взаємодію освітнього середовища та підготовки майбутнього вчителя як важливий фактор формування його професіоналізму, показниками якого є творчість і успішність особистості в професійній діяльності.*

Ключові слова: професіоналізм, творчість, успішність, освітнє середовище, підготовка до успішної діяльності.

Аннотация. Кондрашова Л.В. Образовательная среда как фактор формирования успешности и творчества как важных характеристик профессионального облика современного учителя. *Сложившаяся система взглядов ученых и практиков позволяет рассматривать взаимодействие образовательной среды и подготовки будущего учителя как важный фактор формирования его профессионального облика, показателями которого являются творчество и успешность личности в профессиональной деятельности.*

Ключевые слова: профессиональный облик, творчество, успешность, образовательная среда, подготовка к успешной деятельности.

Summary. Kondrashova L. Educational environment as a factor of success and creativity as important characteristics of the professional image of the modern teacher. *The current system of views of scientists and experts allows us to consider the interaction of the educational environment and the training of future teachers as an important factor in the formation of its professional appearance, which are indicators of creativity and success of the person in professional activities.*

Keywords: professional appearance, creativity, success, educational environment, preparation for successful operation.

О. М. Кравчук

кандидат педагогічних наук, доцент

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

olibr@rambler.ru

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ У ПРОЦЕСІ САМООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сьогодні вимагає від вищих навчальних закладів підготовки вчителів, математики зокрема, з високим творчим потенціалом, ініціативних і винахідливих, готових до постійного накопичення і оновлення знань та умінь. Перед викладачами постає важливе завдання вже з першого курсу навчати студента самостійно оволодівати новими знаннями та інформацією, творчо підходити до пошуку розв'язання тієї чи іншої проблеми, виробляти потребу в навчанні протягом життя. Творче засвоєння знань є важливою функцією сучасного процесу навчання.

Аналіз наукових досліджень дає можливість переконатись в тому, що процес формування професійних знань потрібно розглядати у таких взаємопов'язаних аспектах: мотивація до навчання; пізнавальна активність студента; керівництво пізнавальною діяльністю з боку викладача.

Нині технології освіти докорінно змінюються. Самоосвіта все більше домінує у співвідношенні «освіта – самоосвіта». Еволюція самоосвіти йде по шляху збагачення різноманітності її форм і змісту.

Б. Г. Матюнін зауважував, що освіта передбачає в основному перехід від незнання до знання, а самоосвіта - від знання до незнання. І пояснюється це тим, що самоосвіта – це систематичний процес руйнування, подолання самодостатності освітнього рівня [3, 78].

Тривалий час такі поняття педагогіки як «самоосвіта», «самоосвітня діяльність» розвивалися на основі змісту та поняття «самостійна робота» і зіставлення всіх трьох понять між собою (В. К. Буряк, І. М. Ільясов, І. О. Котлярова, І. О. Наумченко, П. І. Підкасистий, Н.О. Половникова, Ф. О. Сохін та ін).

Ґрунтуючись на дослідженнях А. М. Алексюка, Г.О.Гнітецької, Б. П. Єсіпова, В. О. Козакова, П.І. Підкасистого, О. П. Савченко, Р. С. Семенової, розглядаємо самостійну роботу студентів як особливу форму навчальної діяльності суб'єкта, у процесі якої студенти оволодівають знаннями і вміннями, а також розвивають такі якості особистості, як самостійність і активність. На основі аналізу літератури з проблеми самоосвіти можемо стверджувати, що для формування досвіду самоосвітньої діяльності у студентів вузу необхідні суттєві зміни в організації навчального процесу, а саме у перенесенні акценту із заучування інформації на придбання навичок самостійно її здобувати, у заміні переважно репродуктивних

самостійних робіт творчими, розвитку ініціативи, активності особистості, вміння отримувати необхідну освіту, яка потребує постійного оновлення і збагачення.

Особлива цінність самоосвіти полягає у самостійному творчому пошуку, у свідомому осмисленні та засвоєнні обраної галузі знань.

Самостійна робота першокурсника, розглянута в загальному контексті його самоосвіти, є вищою формою навчальної діяльності за критерієм саморегуляції і цільової спрямованості; вона може диференціюватися в залежності від джерела управління, характеру спонукання та ін. Проблема формування у студентів-першокурсників уміння вчитися поступово переростає в проблему організації самостійної навчальної діяльності, самоорганізації [1, 10].

Активізація пізнавальної діяльності студентів значною мірою залежить від ініціативної позиції викладача. Дуже важливо впроваджувати елементи дослідження у навчальний процес. Намагання зацікавити студентів навчально-дослідницькою діяльністю за допомогою спеціально підібраних завдань та уважне ставлення викладача до них є запорукою подальших наукових досліджень студентів.

Під час читання лекцій, проведення практичних, індивідуальних занять потрібно акцентувати увагу на переваги аналітичної геометрії при розв'язанні практичних задач, які пов'язані з наочною ілюстрацією зображень геометричних образів (операції над векторами; взаємне розташування прямих і площин у просторі, метод перерізів тощо.), застосуванням їх властивостей (геометричні перетворення ліній другого порядку і спрощення їх рівнянь; симетрія поверхонь другого порядку відносно площин, прямих і т. д.), «красою» геометричних доведень (обчислення площ плоских фігур і просторових об'ємів за допомогою векторного та мішаного добутків векторів) і заохочувати кожного студента до самостійного виконання передбачених програмою завдань. Студент визначає мету своєї навчальної діяльності, досягнення якої принесе задоволення від результатів його праці.

Якщо, наприклад, на лекції виводиться рівняння еліпса і розглядаються його властивості, то цим самим закладаються теоретичні основи для самостійного виведення рівнянь та обґрунтування властивостей таких ліній другого порядку як гіпербола та парабола.

Проводиться індивідуально-диференційована робота зі студентами з урахуванням їх рівня знань, способів мислення. З навчального посібника Кравчук О. М. «Практикум з аналітичної геометрії», в якому подані основні типи завдань до кожної теми, що вивчається в курсі аналітичної геометрії та приклади їх розв'язання, студентам пропонується самостійно опрацювати деякі з них і закріпити, розв'язавши індивідуально визначені завдання.

Наприклад, опрацювавши самостійно матеріал посібника про полярну систему координат, її зв'язок з прямокутною декартовою [2, с. 77-78] та розглянувши приклади виконання завдань [2.с. 80-82], студенти отримують індивідуально задачі для самостійного розв'язання.

Навчально-пізнавальна діяльність – багаторівнева система, що включає активні форми регулювання і перетворення різних систем: теоретичних і методичних.. Студент-першокурсник повинен розуміти, що навчально-пізнавальна діяльність відрізняється від звичайної навчальної діяльності. Вона носить пошуковий характер, в ході її вирішуються декілька пізнавальних завдань, що її результат – вирішення проблемних ситуацій.

Особлива цінність самоосвіти – у самостійному творчому пошуку, у свідомому осмисленні та засвоєнні обраної галузі знань.

Література

1. Біда О. А., Савченко О. П. Сучасні тенденції в організації / О. А. Біда, О. П. Савченко // Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку. – 2010. – № 2. – Режим доступу до журн.: http://www.intellect-invest.org.ua/ukr/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_vypuski_n2_2010/. – Назва з екрану.
2. Кравчук О.М. Практикум з аналітичної геометрії : навчальний посібник для студентів математичного факультету / О.М. Кравчук. – Луцьк: Вежа, 2012. – 247с.
3. Матюнин Б. Г. Нетрадиционная педагогика / Б. Г. Матюнин. – М.: Школа-пресс, 1994. – 189 с.

Анотація. Кравчук О.М. Формування творчих здібностей майбутніх вчителів математики у процесі самоотвітної діяльності. *Стаття присвячена висвітленню основних аспектів організації самостійної роботи першокурсника у загальному контексті його самоосвіти. Акцентується увага на активізації пізнавальної діяльності, творчого пошуку, свідомого засвоєння знань студентів при вивченні аналітичної геометрії.*

Ключові слова: *творчі здібності, самостійна робота, самоосвіта.*

Аннотация. Кравчук О.М. Формирование творческих способностей будущих учителей математики в процессе самообразовательной деятельности. *Статья посвящена освещению основных аспектов организации самостоятельной работы первокурсника в общем контексте его самообразования.*

Акцентируется внимание на активизации познавательной деятельности, творческого поиска, сознательного осмысления и усвоения знаний студентов при изучении аналитической геометрии.

Ключевые слова: творческие способности, самостоятельная работа, самообразование.

Summary. Kravchuk O.M. Formation of future teachers of mathematics creative abilities during self-educational activity. The article is devoted to highlighting of the main aspects of organization freshman independent work in the overall context of his self-education. The focus is on activation of informative activity, creative exploration, deliberate learning of students in the study of analytical geometry.

Key words: creativity, independent work, self-education.

Iu. Kراسиuk

PhD in Pedagogy, docent

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv

krasyuk_y@ukr.net

T. Zadorozhnia

PhD in Pedagogy, docent

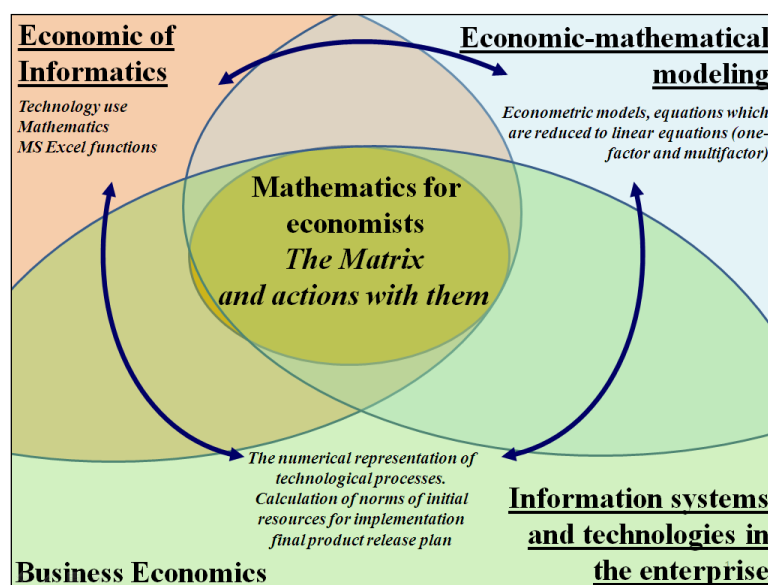
National State Tax Service University of Ukraine, Irpin

tnza@meta.ua

INTERDISCIPLINARY INTEGRATION TIES AS A MECHANISM OF IMPLEMENTATION COMPETENCE APPROACH IN EDUCATIONAL PROCESS

Today, the system of higher education has urgent economic task of training highly skilled professionals able to realize their own creative potential in professional activity and everyday life, designed to lifelong learning and adaption to rapidly changing information, economic and social conditions of society. Solving this problem requires a competency approach to training specialist, which is capable of flexible business response that provides the ability to perceive the professional point of view any information; qualitatively analyze using the tools of information and communication technologies; promptly and reasonably decisions, evaluating possible consequences and identify effective ways to implement this decision.

The introduction of competency approach in the educational process allows to shift from the usual accumulation of normative specified knowledge and skills to the formation and development of the students' ability to act practically apply the individual techniques and their experience of successful action to address situations of occupation. According to the competency approach of the study of each training topic (Picture 1) of all subjects from the first year, should become more complex and multifactorial, hence the need for a balanced and methodically using in teaching process each discipline interdisciplinary (multidisciplinary) relations with the purpose of using of integrated interdisciplinary learning tasks (Picture 2).

Picture 1. Intersubject integration ties themes «Matrix and actions with them» course «Mathematics for Economists»